

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

«СУПЕРВІЗІЯ В РОБОТІ ПСИХОЛОГА, ПСИХОТЕРАПЕВТА»

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>7</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>7</u>

1. Загальна інформація про викладача (лектора, асистента).

Клименко Іван Сергійович

Доктор психологічних наук, завідувач, професор кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: neffalimm@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 7 семестру на 4-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:
Пререквізити:

- Феноменологія в психології та психотерапії — вивчає досвід і переживання людини як основу психологічного розуміння та психотерапевтичної практики.
- Напрямки сучасної психотерапії. Інтеграція, діалог — досліджує сучасні психотерапевтичні школи та моделі, їх інтеграцію й професійний діалог для ефективної допомоги клієнтам.
- Професійна практика — забезпечує набуття практичних навичок роботи психолога й психотерапевта у реальних умовах професійної діяльності.
- Основи психологічного консультування — формує знання та навички проведення індивідуальних консультацій, спрямованих на підтримку, розвиток і вирішення проблем клієнта.

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

Постреквізити:

- Індивідуальна та групова терапія — вивчає теоретичні засади та практичні методи психотерапевтичної роботи з клієнтами у форматі індивідуальних консультацій та групових зустрічей.
- Рівні психологічних втручань в психосоціальному супроводі — досліджує структуру та ефективність різних рівнів психологічної допомоги у системі психосоціальної підтримки.
- Переддипломна практика — забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок у реальних умовах професійної діяльності психолога, готуючи студента до виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» є складовою професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері психології та психотерапії. Вона спрямована на формування системних знань про сутність, функції та моделі супервізії, а також розвиток практичних навичок її застосування у професійній діяльності. Дисципліна забезпечує інтеграцію теоретичних положень із практичним досвідом, сприяє усвідомленню ролі супервізії у підтримці якості психологічної допомоги, профілактиці професійного вигорання та розвитку професійної ідентичності.

Особлива увага приділяється етичним і правовим аспектам супервізійної діяльності, методам аналізу випадків, індивідуальним та груповим форматам супервізії, а також роботі у міждисциплінарних командах. Дисципліна формує здатність до критичного мислення, професійної рефлексії та конструктивного зворотного зв'язку, що є необхідними компетентностями сучасного психолога й психотерапевта.

Курс «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» поєднує теоретико-методологічні основи та практичні технології супервізії, забезпечуючи комплексну підготовку здобувачів освіти до професійної діяльності у сфері психологічної допомоги.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» призначена для формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про супервізію як професійний інструмент розвитку та забезпечення якості психологічної допомоги. Вона спрямована на підготовку майбутніх психологів і психотерапевтів до ефективної участі у супервізійних процесах, оволодіння методами аналізу випадків, організації індивідуальної та групової супервізії, а також інтеграції теоретичних знань із практичним досвідом.

Призначення курсу полягає у забезпеченні професійної підтримки та розвитку компетентності фахівців, формуванні навичок рефлексії, критичного мислення та конструктивного зворотного зв'язку. Дисципліна також сприяє усвідомленню етичних і правових аспектів супервізійної діяльності, профілактиці професійного вигорання та розвитку професійної ідентичності.

Таким чином, навчальна дисципліна виступає важливим елементом професійної підготовки, що забезпечує готовність майбутніх психологів і психотерапевтів до якісної та відповідальної практичної діяльності у сфері психічного здоров'я.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» є формування у здобувачів вищої освіти системні знання та практичні навички організації й проведення супервізії як ключового інструменту професійного розвитку психолога та психотерапевта. Дисципліна спрямована на усвідомлення ролі супервізії у забезпеченні якості психологічної допомоги,

формування етичної та професійної культури, розвиток здатності до рефлексії та самовдосконалення у професійній діяльності.

8. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» є:

- Ознайомити студентів з теоретичними основами супервізії, її видами, моделями та функціями у психологічній практиці.
- Розкрити значення супервізії для професійного становлення, профілактики професійного вигорання та підтримки ефективності роботи психолога й психотерапевта.
- Сформувати навички участі у супервізійних процесах як у ролі супервізанта, так і супервізора.
- Навчити застосовувати методи аналізу випадків, групової та індивідуальної супервізії, інтеграції теоретичних знань із практичним досвідом.
- Ознайомити з етичними стандартами та правовими аспектами супервізійної діяльності.
- Розвинути здатність до критичного мислення, професійної рефлексії та конструктивного зворотного зв'язку у супервізійній взаємодії.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- Теоретичні основи супервізії, її сутність, функції та значення у професійній діяльності психолога й психотерапевта.
- Моделі та підходи супервізії: індивідуальна, групова, системна, інтегративна.
- Етичні та правові аспекти супервізійної діяльності, принципи конфіденційності та професійної відповідальності.
- Методи та техніки супервізії: аналіз випадків, рольові моделі, рефлексивні інтервенції.
- Особливості супервізії в різних напрямках психотерапії та міждисциплінарних командах.
- Професійні вимоги до супервізора, його компетентності та відповідальності.

Уміти:

- Організовувати та проводити індивідуальну й групову супервізію з урахуванням професійних стандартів.
- Застосовувати методи аналізу випадків та інтегрувати теоретичні знання з практичним досвідом.
- Використовувати етичні принципи у супервізійній діяльності та забезпечувати конфіденційність.

- Розвивати професійну рефлексію, критичне мислення та навички конструктивного зворотного зв'язку.
- Працювати у міждисциплінарних командах, координуючи дії різних фахівців.
- Формувати власний професійний стиль та здійснювати саморефлексію у процесі супервізії

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Супервізія в роботі психолога, психотерапевта» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи супервізії

Тема 1. Поняття та функції супервізії.

Супервізія є ключовим інструментом професійного розвитку психолога та психотерапевта, що забезпечує якість психологічної допомоги. Вона виконує функції підтримки, навчання, контролю та профілактики професійного вигорання. Завдяки супервізії спеціаліст отримує можливість аналізувати власну практику, отримувати конструктивний зворотний зв'язок та вдосконалювати професійні навички. Це процес, який поєднує навчання та рефлексію, сприяючи формуванню професійної ідентичності.

Тема 2. Моделі та підходи супервізії.

У сучасній практиці існують різні моделі супервізії: індивідуальна, групова, системна та інтегративна. Кожна з них має свої переваги та обмеження, що визначаються контекстом роботи та потребами супервізанта. Індивідуальна супервізія дозволяє глибше аналізувати випадки, тоді як групова сприяє розвитку колективного мислення та взаємної підтримки. Інтегративні моделі поєднують різні підходи, забезпечуючи гнучкість та ефективність процесу.

Тема 3. Етичні та правові аспекти супервізії.

Супервізійна діяльність ґрунтується на дотриманні етичних стандартів, таких як конфіденційність, професійна відповідальність та повага до особистості клієнта. Важливим є усвідомлення правових аспектів, що регулюють взаємодію між супервізором і супервізантом. Недотримання етичних норм може призвести до професійних ризиків та втрати довіри. Тому супервізія виступає не лише як навчальний процес, а й як гарантія безпеки клієнта та професійної відповідності психолога.

Тема 4. Роль супервізії у професійному розвитку.

Супервізія сприяє формуванню професійної компетентності та розвитку рефлексивних навичок. Вона допомагає психологу усвідомлювати власні сильні сторони та зони для вдосконалення. Завдяки супервізії спеціаліст отримує підтримку у складних випадках, що знижує ризик професійного вигорання. Це процес, який забезпечує безперервне навчання та підвищення якості психологічної допомоги.

Тема 5. Супервізія в різних напрямках психотерапії.

Кожна психотерапевтична школа має власні підходи до супервізії, що відображають її теоретичні засади. У когнітивно-поведінковій терапії супервізія зосереджена на структурованому аналізі технік, тоді як у психоаналітичній — на глибинному розумінні процесів переносу та контрпереносу. Гуманістичні та екзистенційні підходи акцентують увагу на особистісному розвитку терапевта. Це забезпечує багатогранність супервізійної практики та її адаптацію до різних професійних контекстів.

Змістовний модуль 2. Практика та технології супервізії

Тема 6. Методи та техніки супервізійної роботи.

Супервізія використовує різноманітні методи: аналіз випадків, рольові моделі, дискусії та рефлексивні інтервенції. Важливим є застосування технік, що сприяють розвитку критичного мислення та професійної самосвідомості. Методи супервізії допомагають інтегрувати теоретичні знання з практичним досвідом. Це створює умови для ефективного навчання та вдосконалення професійної діяльності.

Тема 7. Індивідуальна супервізія.

Індивідуальна супервізія передбачає особисту взаємодію між супервізором і супервізантом. Вона дозволяє глибоко аналізувати конкретні випадки, враховуючи особистісні особливості терапевта. Такий формат сприяє розвитку професійної рефлексії та формуванню індивідуального стилю роботи. Індивідуальна супервізія є особливо корисною на етапах професійного становлення та підготовки молодих спеціалістів.

Тема 8. Групова супервізія.

Групова супервізія забезпечує можливість колективного аналізу випадків та взаємного навчання. Вона сприяє розвитку навичок командної роботи, комунікації та професійної підтримки. У груповому форматі учасники отримують різні точки зору, що збагачує їхній досвід. Такий підхід допомагає формувати професійну спільноту та підвищує ефективність психологічної допомоги.

Тема 9. Супервізія у міждисциплінарних командах.

У сучасних умовах психологи часто працюють у співпраці з соціальними працівниками, лікарями та іншими фахівцями. Супервізія у міждисциплінарних командах сприяє координації дій та забезпеченню комплексної допомоги клієнту. Вона дозволяє враховувати різні професійні перспективи та інтегрувати їх у єдину систему підтримки. Такий формат підвищує якість психосоціального супроводу та ефективність роботи команди.

Тема 10. Розвиток компетентності супервізора.

Супервізор має володіти високим рівнем професійних знань, навичками комунікації та здатністю до рефлексії. Його компетентність формується через

спеціальне навчання, практику та постійне самовдосконалення. Важливим є усвідомлення власних меж та відповідальності у супервізійній діяльності. Розвиток компетентності супервізора забезпечує якість супервізійного процесу та професійне зростання психологів і психотерапевтів.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	у тому числі			
	усього	лекц	практ	с.р
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи супервізії				
Тема 1. Поняття та функції супервізії — визначення, історичний розвиток та ключові завдання супервізійної практики.	10	2	2	6
Тема 2. Моделі та підходи супервізії — індивідуальна, групова, системна та інтегративна супервізія.	9	2	1	6
Тема 3. Етичні та правові аспекти супервізії — професійні стандарти, конфіденційність, відповідальність супервізора.	9	2	1	6
Тема 4. Роль супервізії у професійному розвитку — підтримка компетентності, профілактика вигорання, формування професійної ідентичності.	10	2	2	6
Тема 5. Супервізія в різних напрямках психотерапії — специфіка супервізійної роботи у когнітивно-поведінковій, психоаналітичній, гуманістичній та інших школах.	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Практика та технології супервізії				
Тема 6. Методи та техніки супервізійної роботи — аналіз випадків, рольові моделі, рефлексивні інтервенції.	9	2	2	5
Тема 7. Індивідуальна супервізія — структура, етапи та особливості взаємодії супервізора і супервізанта.	8	2	1	5
Тема 8. Групова супервізія — організація, динаміка групи, переваги та виклики.	8	2	1	5
Тема 9. Супервізія у міждисциплінарних командах — співпраця психологів, психотерапевтів, соціальних працівників та медичних фахівців.	9	2	2	5
Тема 10. Розвиток компетентності супервізора — професійні вимоги, навчання та саморефлексія у супервізійній діяльності.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Основи та функції супервізії - Опрацювати літературу про історію становлення супервізії. - Скласти схему основних функцій супервізії. - Порівняти навчальну, підтримувальну та контролюючу функції. - Підготувати приклади ситуацій, де супервізія підвищує якість допомоги.	6

	– Написати коротке есе про значення супервізії для профілактики вигорання.	
2	Самостійне заняття 2. Моделі та підходи супервізії – Ознайомитися з класифікацією моделей супервізії. – Скласти таблицю переваг та недоліків індивідуальної й групової супервізії. – Підготувати приклади застосування інтегративного підходу. – Проаналізувати, як вибір моделі залежить від контексту роботи. – Написати рефлексивну замітку про власні уподобання у форматі супервізії.	6
3	Самостійне заняття 3. Етичні та правові аспекти супервізії – Вивчити етичні кодекси психолога та психотерапевта. – Скласти перелік ключових принципів супервізії. – Підготувати приклади порушення конфіденційності та їх наслідків. – Ознайомитися з правовими нормами, що регулюють супервізію. – Написати есе про значення етики у професійній діяльності.	6
4	Самостійне заняття 4. Супервізія як інструмент професійного розвитку – Опрацювати літературу про роль супервізії у формуванні компетентності. – Скласти схему розвитку рефлексії через супервізію. – Підготувати приклади підтримки спеціаліста у складних випадках. – Написати рефлексивний звіт про значення супервізії для професійної ідентичності.	6
5	Самостійне заняття 5. Супервізія в різних напрямках психотерапії – Ознайомитися з особливостями супервізії у когнітивно-поведінковій терапії. – Підготувати приклади супервізії у психоаналітичному підході. – Скласти порівняльну таблицю гуманістичної та екзистенційної супервізії. – Написати есе про адаптацію супервізії до різних психотерапевтичних шкіл.	5
6	Самостійне заняття 6. Методи та техніки супервізійної роботи – Вивчити методи аналізу випадків у супервізії. – Підготувати приклади використання рольових моделей. – Ознайомитися з техніками рефлексивних інтервенцій. – Скласти схему інтеграції теорії та практики через методи супервізії. – Написати коротку замітку про значення дискусій у супервізії.	5
7	Самостійне заняття 7. Індивідуальна супервізія – Вивчити структуру індивідуальної супервізії. – Скласти перелік етапів взаємодії супервізора і супервізанта. – Підготувати приклади користі індивідуальної супервізії для молодих спеціалістів. – Написати рефлексивний звіт про формування власного стилю роботи.	5

8	Самостійне заняття 8. Групова супервізія – Ознайомитися з особливостями організації групової супервізії. – Скласти схему динаміки групи у супервізійному процесі. – Підготувати приклади групового аналізу випадків. – Написати есе про виклики та переваги групової супервізії.	5
9	Самостійне заняття 9. Супервізія у міждисциплінарних командах – Вивчити роль супервізії у роботі команд різних спеціалістів. – Скласти перелік переваг співпраці психологів із соціальними працівниками та лікарями. – Підготувати приклади координації дій у команді. – Написати замітку про значення інтеграції професійних перспектив у супервізії.	5
10	Самостійне заняття 10. Розвиток компетентності супервізора – Ознайомитися з професійними вимогами до супервізора. – Скласти схему навчання та розвитку компетентності супервізора. – Підготувати приклади значення саморефлексії у супервізії. – Написати есе про відповідальність супервізора у професійній діяльності.	5
Всього		54

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Волкова О. П. *Психологічна супервізія: навчальний посібник*. Київ : Академія, 2019. 256 с.
2. Максименко С. Д. *Психологічна супервізія*. Київ : Кондор, 2020. 312 с.
3. Ушакова І. В. *Супервізія: навчальний посібник для студентів*. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 228 с.
4. Bernard J. M., Goodyear R. K. *Fundamentals of Clinical Supervision*. Boston : Allyn & Bacon, 1992.
5. Хараджи М. В., Іващенко А. І. Супервізія як метод професійного зростання психолога. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2022. №1. С. 23–26. DOI:10.32782/psy-visnyk/2022.1.4.
6. Компанович М. С. Супервізія як інструмент розвитку самосвідомості клінічних психологів. *Журнал соціальної та практичної психології*. 2026. №7. С. 133–139. DOI:10.32782/psy-2026-7-20.
7. Brown A., Bourne A. *The Social Work Supervisor: Supervision in Community, Day Care and Residential Settings*. London : Routledge, 1996.
8. Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. *Основи психотерапії*. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
9. Горішна Н. С. Супервізія у практиці соціальної роботи та підготовки соціальних працівників у США. *Науковий вісник УжНУ*. 2008. №15. С. 8–18.

10. Карагодіна О. Г., Байдарова О. О. Запровадження супервізії у соціальній роботі: бар'єри та ресурси. *Проблеми соціальної роботи*. Чернігів : ЧНТУ, 2014. №1(4). С. 29–36.

Додаткові:

1. Астремська І. В. Групова супервізія як ефективна форма практичної підготовки. *Science and Education a New Dimension*. 2014.
2. Hawkins P., Shohet R. *Supervision in the Helping Professions*. Open University Press, 2012.
3. Волкова О. П. *Методичні аспекти супервізії в психології*. Київ : Академія, 2021.
4. Kadushin A., Harkness D. *Supervision in Social Work*. Columbia University Press, 2014.
5. Титаренко Т. М. *Психологічна допомога: сучасні моделі та практики*. Київ : Либідь, 2018.
6. Carroll M. *Counselling Supervision: Theory, Skills and Practice*. Sage, 2007.
7. Семигіна Т. *Супервізія у соціальній роботі: досвід і перспективи*. Київ : Пульсари, 2015.
8. Inskipp F., Proctor B. *The Art, Craft and Tasks of Counselling Supervision*. Cascade, 2001.
9. Мушкевич М. І. *Психотерапевтична практика: методичні орієнтири*. Луцьк : Вежа-Друк, 2019.
10. Corey G. *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy*. Brooks/Cole, 2017.

Інформаційні ресурси:

1. [Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія](#)
2. [Журнал соціальної та практичної психології](#)
3. [Science and Education a New Dimension](#)
4. [ResearchGate – Supervision in Psychology](#)
5. APA – Clinical Supervision Resources ([apa.org](#) in Bing)
6. Міністерство освіти і науки України — [mon.gov.ua](#)
7. Українська спілка психотерапевтів — [usp.org.ua](#)
8. Національна психологічна асоціація України — [npa-ua.org](#)
9. European Association for Psychotherapy — [europsyche.org](#)
10. American Psychological Association — [apa.org](#)

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватися обов’язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;

- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.